

Barbro Johansson
Redovisning och styrning

Årsredovisning 2023, Region Västerbotten

RS 26-2024

Sammanfattning

Årsredovisningen är regionstyrelsens tredje och sista fördjupade uppföljningsrapport till regionfullmäktige. I rapporten lämnas en redogörelse för väsentliga händelser och skeenden som haft påverkan på Region Västerbottens ansvarsområden och ekonomi under uppföljningsperioden. Årsredovisning för verksamhetsåret 2023 har upprättats i enlighet med kommunallagen och de rekommendationer som rådet för kommunal redovisning ger.

I förvaltningsberättelsens inledning finns en översikt över verksamhetens utveckling de senaste fem åren. Under rubriken God ekonomisk ställning lämnar regionstyrelsen en redogörelse om hur organisationen uppfyller de mål och uppdrag som fullmäktige har angett i regionplanen. Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är en sammanvägning av den bedömning som styrelser och nämnder har lämnat. Baserat på måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga och finansiella målen är bedömningen att Region Västerbotten inte når upp till de fastställda målen för god ekonomisk hushållning.

Under rubriken Väsentliga personalförhållanden lämnas en redogörelse av utmaningar och förutsättningar kopplade till kompetensförsörjning, arbetsmiljö och bemanningsläget. En beskrivning av prioriterade åtgärder kopplade till kompetensförsörjningsstrategin som ska leda fram till hälsofrämjande arbetsplatser med bra arbetsklimat. Brist på medarbetare och kompetens och hög arbetsbelastning har negativ inverkan på arbetsmiljön.

I förvaltningsberättelsen ingår också en redovisning av regionens resultat och finansiella ställning. Årets resultat är minus 668 miljoner kronor. Det är lagstadgat att verksamheten ska bedrivas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas under närmast följande tre år. Balanskravsresultat för 2023 är minus 753 miljoner kronor. Region Västerbotten åberopar synnerliga skäl för att inte återställa den del av det negativa balanskravsresultatet som kan knytas till inflationens påverkan på pensionskostnaderna, vilket är 514 miljoner kronor. För resterande del på 239 miljoner kronor är planen att återställa det på tre år. Det kommer att krävas omfattande åtgärder för att Region Västerbotten ska vända den ekonomiska utvecklingen och uppnå en ekonomi i balans i slutet av 2025.

Under rubrik Driftredovisning redovisas nämndernas utfall i förhållande till den budget som regionfullmäktige fastställt för den löpande verksamheten. Den ska upprättas så att den tillgodoser fullmäktiges behov och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Regionstyrelsen och nämnderna redovisar tillsammans ett budgetunderskott på 1 015 miljoner kronor för 2023.

Behov att vidta åtgärder

Redan i samband med delårsrapport per april uppmärksammades regionfullmäktige om befarat underskott mot budget. Det var hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen som var för sig aviserade ett prognostiserat underskott vid årets slut. I samband med delårsrapport per augusti aviserade hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden på nytt fullmäktige om att nämnden inte klarar uppdraget inom givna ramar. Det generella budskapet har varit att aktiviteter pågår och att ytterligare åtgärder vidtas för att

komma till rätta med avvikelserna. Med bedömning om att vissa effekter kommer under hösten 2023 men att effekter väntas även på längre sikt.

Åtgärder för att bromsa den ekonomiska utvecklingen är för:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden aviserar inga ytterligare åtgärder eller uppdrag. Nämnden har i tidigare delårsrapportering 2023 påtalat att brist på bemanning och vårdplatser har påverkat genomförandet av verksamhetens åtgärdsplaner negativt. I mindre omfattning har verksamheten inkommit med ytterligare åtgärder.

- Regionala utvecklingsnämnden uppdrog efter uppföljning per augusti till regionala utvecklingsdirektören att ta fram förslag till skrivelse som redogör för vidtagna och planerade åtgärder och om möjligt belysa konsekvenserna. Skrivelsen behandlades vid nämndens sammanträde i oktober och vidtagna åtgärder biläggs årsredovisningen.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar: Årsredovisning 2023 fastställs.

Regionstyrelsen uppdrar till regiondirektören att ta fram förslag till hantering av det negativa resultat från 2023 som ska återställas senast 2026. I planen bör det framgå vidtagna åtgärder, planerade åtgärder och potentiella åtgärder samt om möjligt belysa konsekvenser av dessa. Handlingsplanen ska överlämnas till regionstyrelsen senast november månad att ta ställning till.

Regionfullmäktige beslutar: Årsredovisning 2023 godkänns.

Jämställdhet

Vid denna uppföljningstidpunkt presenteras könsuppdelad statistik i begränsad omfattning. I väsentliga personal förhållanden (antal anställda och sjukfrånvaro). I fullmäktiges mål ingår även jämställdhetsmålen. Kommentarer och slutsatser görs i begränsad utsträckning

Beredningsansvariga

Rapportförslag är upprättad av ekonomistaben, förankrad i centrala ledningsgruppen inför att regiondirektören godkände förslaget för politisk beredning.

Beslutsunderlag

- Region Västerbottens Årsredovisning 2023
- Styrelsers och nämnders Årsrapporter för 2023 och tillhörande protokollsutdrag.

Beslutet expedieras till

Regiondirektör och ekonomidirektör